

Nr 1035

Av herr **Romanus**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 4, angående utbildningens organisation vid filosofisk fakultet m. m.

Undervisningen i statistik kännetecknas för närvarande av följande tre allvarliga problem:

1. Genomströmningen i den lägre undervisningen (1 och 2 betyg) är för långsam. Alltför många avbryter studierna utan att ta avsett betyg.

2. Utexaminationen på högre nivå (3 betyg och uppåt) är alltför liten.

3. Avnämarna (förvaltning, organisationer o. d. samt övriga samhällsvetenskapliga universitetsämnen i synnerhet) upplever undervisningen som alltför litet tillämpningsinriktad. Studenterna »kan inte utföra praktiskt arbete» när de kommer ut. Studenterna själva torde i stor utsträckning dela uppfattningen att en stor del av den elementära undervisningen utgörs av teoretiska moment som de inte har nytta av, om de inte skall bli statistiker utan endast läser statistik som en inledning till andra samhällsvetenskapliga studier.

Det är bl. a. mot denna bakgrund som UKAS och universitetskanslerns förslag om en sammanslagning av ämnena statistik och matematisk statistik, vilka ej upptagits i propositionen, bör ses.

Grunden till samtliga tre problem som ovan nämnts är nämligen det allmänna ämnet statistiks svårigheter att till de högre studierna rekrytera sådana studenter som har tillräckliga matematiska förkunskaper för de teoretiska moment som *där* är oundgängliga. Studenter med universitetsbetyg i matematik tenderar nämligen att söka sig till ämnet matematisk statistik. De få som väljer ämnet statistik blir sedan på grund av den oerhörda studenttillströmningen mycket hårt belastade med handledning, elementär undervisning etc, vilket hindrar dem från att fullfölja högre studier. En integration av de två ämnena skulle underlätta övergång mellan mer teoretiska matematisk-statistiskt inriktade studier och tillämpningsområdena. En sammanslagning skulle underlätta ett mer effektivt utnyttjande av lärarkrafterna, vilket i sin tur skulle ge möjlighet till en större utexamination på de högre betygsnivåerna och licentiatnivån.

Vidare skulle en integration göra det möjligt att utesluta vissa tyngre teoretiska moment från vissa linjer på den elementära nivån. Man skulle kunna skapa grundkurser mer inriktade på konsten att kritiskt granska och tillgodogöra sig statistik och metoder för tillämpningsområdena, medan san-

nolikhetskalkyl och andra matematisk-teoretiska moment kunde minskas på dessa linjer och i stället utgöra tyngdpunkten i alternativa linjer som byggde på större matematiska förkunskaper.

Detta skulle bättre tillfredsställa de ovan nämnda avnämarna och avsevärt öka genomströmningen av de många studenterna med samhällsvetenskaplig inriktning men med begränsade matematiska förkunskaper.

Självfallet skulle en integration av institutionerna också möjliggöra bättre utnyttjande av resurser för institutionsbibliotek och liknande — en mängd dubbleringar kunde undvikas.

Bland de invändningar som riktats mot förslaget kan nämnas farhågor från den matematisk-statistiska sidan för att differentieringen skulle minska, att man inte skulle kunna meddela samma undervisning som hittills i matematisk statistik, försäkringsmatematik o. d. Förhållandet torde närmast vara det motsatta, möjligheterna till differentiering inom de båda ämnena som helhet skulle öka, liksom möjligheterna att knyta ihop teori och tillämpning, något som är i hög grad önskvärt inte bara för statistisk forskning och statistikproduktion utan också för samhället som helhet, genom statistikens alltmer oundgängliga roll som grund för reformarbetet. En sammanslagning tillstyrkes också av statistiska centralbyrån.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslår jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om närmare utredning av frågan om sammanslagning av ämnena statistik och matematisk statistik.

Stockholm den 7 februari 1969

Gabriel Romanus (fp)
